

ทฤษฎีนโยบายสังคม (THEORY OF SOCIAL POLICY)

โดย

รองศาสตราจารย์ ดร. พัชรินทร์ สิริสุนทร

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

PATCHARINS76@GMAIL.COM

ประเด็นการพูดคุย

- เทคนิคและวิธีการบ่งชี้ประเด็นปัญหาเชิงนโยบาย
- หลักการวิเคราะห์นโยบายสังคม
- เทคนิคการนำนโยบายไปปฏิบัติ.

The background features a light gray gradient with several realistic water droplets of varying sizes scattered in the corners. The droplets have highlights and shadows, giving them a three-dimensional appearance. In the center, there is a faint, circular watermark logo of a university, which is partially obscured by the text.

เทคนิคและวิธีการบ่งชี้ประเด็นปัญหาเชิงนโยบาย

ทฤษฎีหลักการและเหตุผล (THE RATIONAL – COMPREHENSIVE THEORY)

- ใช้หลักเหตุผลในการคัดเลือกประเด็นปัญหา
- รู้และเข้าใจเกี่ยวกับเป้าประสงค์(**GOALS**) ค่านิยม (**VALUES**) หรือวัตถุประสงค์ (**OBJECTIVE**)
- ตรวจสอบทางเลือก
- ตรวจสอบผลลัพธ์ทางด้านต้นทุน (**COST**) ผลประโยชน์ (**BENEFITS**)
- เปรียบเทียบผลลัพธ์ของแต่ละทางเลือก
- ตัดสินใจเลือกทางเลือกและผลลัพธ์ของแต่ละทางเลือก.

ทฤษฎีส่วนเพิ่ม (THE INCREMENTAL THEORY)

- เลือกเป้าประสงค์และวัตถุประสงค์
- เลือกวิธีการแก้ปัญหาเพื่อลดความขัดแย้ง/เสถียรภาพทางการเมือง
- ประเมินผลทางเลือก
- ตัดสินใจ.

ทฤษฎีการตัดสินใจแบบผสมผสาน
(**MIXED SCANNING**)

- มีลักษณะประนีประนอม (**COMPROMISE**) 1+2
- ตัดสินและเลือกนโยบายที่ควรทำ
- ทุกฝ่ายพอใจมากที่สุด.

หลักการวิเคราะห์นโยบายสังคม

การวิเคราะห์นโยบายในมุมมอง

- E. STOKEY AND R. ZECKHAUSER (STOKEY AND ZECKHAUSER. 1978)
- D. MCRAE AND J. WILDE (MCRAE AND WILDE 1979).

STOKEY AND ZECKHAUSER APPROACH

- กำหนดสภาพการณ์ (**CONTEXT**) เป็นขั้นตอนที่ค้นหาว่าปัญหา
- กำหนดทางเลือกต่าง (**ALTERNATIVES**)
- กำหนดผลกระทบ (**CONSEQUENCES**) ของแต่ละทางเลือก
- ให้คุณค่าผลลัพธ์ (**VALUING THE OUTCOME**) เพื่อวัดผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย
- การตัดสินใจเลือก (**MAKING A CHOICE**).

DUNCAN AND WILDE APPROACH

- กำหนดปัญหา (**DEFINITION OF THE PROBLEM**)
- เกณฑ์ใช้สำหรับทางเลือก (**CRITERIA FOR CHOICE**)
- ทางเลือกแบบจำลอง และการตัดสินใจ (**ALTERNATIVES, MODELS AND DECISIONS**)
- การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ทางการเมือง (**POLITICAL FEASIBILITY**)
- วงจรของการวิเคราะห์นโยบาย (**THE CYCLE TO POLICY ANALYSIS**).

การวิเคราะห์แบบกว้าง

MICHAEL CARLEY APPROACH

- แบ่งแยกขั้นตอนของปัญหาเชิงนโยบายที่จะนำมาวิเคราะห์
 - วิเคราะห์ประเด็นเฉพาะด้าน (**SPECIFIC ISSUE ANALYSIS**)
 - วิเคราะห์แผนงาน (**PROGRAM ANALYSIS**)
 - วิเคราะห์การจัดสรรทรัพยากร (**RESOURCE ALLOCATION**)
 - วิเคราะห์ทางด้านยุทธศาสตร์ (**STRATEGIC ANALYSIS**).

The background features a light gray gradient with several realistic water droplets of various sizes scattered in the corners. The droplets have highlights and shadows, giving them a three-dimensional appearance.

การวิเคราะห์นโยบาย
ตามแนวนโยบายศาสตร์
(POLICY SCIENCES)

H. LASSWELL APPROACH

- ค้นหาและรวบรวมข้อมูลข่าวสาร (INTELLIGENCE)
- เสนอแนะ หรือสนับสนุนการกำหนดนโยบาย (RECOMMENDING OR PROMOTING)
- ดำเนินการกำหนดนโยบาย (PRESCRIBING)
 - ประโยชน์ของชาติ (NATIONAL INTERESTS) บรรทัดฐาน (NORM)
- กำหนดสิ่งแวดล้อมให้สอดคล้องกับนโยบาย (INVOKING)
- นำนโยบายไปปฏิบัติ (IMPLEMENTATION)
- ประเมินผลและปรับเปลี่ยนนโยบาย (EVALUATION AND ADJUSTMENT).

YEHEZKEL DROR MODEL

- กำหนดนโยบายต้นแบบ (META POLICY MAKING STAGE)
 - กำหนดและแจกแจงปัญหา นโยบาย ค่านิยมของสังคม
 - กำหนดโครงสร้างและกระบวนการกำหนดนโยบาย และการประเมินผล
 - กำหนดกลวิธี (TACTIC)
- วางนโยบาย (POLICY MAKING STAGE)
- ขั้นตอนภายหลังการกำหนดนโยบาย (POST POLICY MAKING STAGE).

การบ้าน 1

คู่มือหมายเลข 1: เกี่ยวตลาดนัดญี่ปุ่นแล้วตอบคำถาม

คำถาม

- ควรใช้ทฤษฎีทางเลือกเพื่อป้องกันประเด็นปัญหานโยบายแบบใด ให้เหตุผลประกอบ **3** ข้อ
- เลือกหลักการวิเคราะห์นโยบายแบบกว้างหรือแบบแคบ เพียง **1** แบบ เพื่อเสนอแนะแนวทางสร้างตลาดชุมชนให้แก่ผู้สนใจ **STARTUP**
- ส่งงาน **15** มีนาคม ในชั้นเรียน
- คะแนน **10** คะแนน.